

טיב הקהילה

בס"ד

דער בלעטל

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' אויף אידיש

פנשיאות טורנו ורבו הר"ה צ'

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

זיקרא
ז' ניסן תשפ"ה

די צייטן לויט אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"נ 6:25
מוצ"ש ק 7:40
ר"ת 8:19

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א' 8:46 | סוז"ת א' 10:04
סוזק"ש ב' 9:29 | סוז"ת ב' 10:33

די צייטן לויט די זומער זייגער

גליון מס:

קב"ט
שנה ג

טיב

המערנת

תורה שלמדתי באף

ווען הגאון רבי ישראל יצחק רייזעמאן איז געווען א יונג קינד, אומגעפער עלף אדער צוועלף יאר אלט, איז ער געזעצן אין איינער פון די בתי מדרשים אין די אלט-שטאט פון ירושלים און זיך געפלאגט אין לערנען מיט א געוואלדיגע יגיעה. אט איז ער אנגעקומען צו א שווער שטיקל תוספות, און האט זיך שווער געפלאגט עס צו ערקלערן. אזוי זיך פארטיפנדיג אין די ווערטער פונעם הייליגן תוספות איז הגאון בעל תורת חסד מלובלין אריינגעקומען אין שול, און געזען ווי דער יונג קינד פלאגט זיך אזוי שטארק צו פארשטיין גרונטליך די ווערטער פונעם הייליגן תוספות. ווען דער גאון און צדיק האט דאס געזען, האט ער געזאגט צום יונגל ווי פאלגנד: מיין טייער קינד, איך בין דיר מקנא אויף דיין יגיעה. ווייל ווען איך בין געווען א בחור אזוי ווי דיר, האב איך זיך גישט געדארפט אזוי פלאגן צו פארשטיין דעם תוספות אבער דו ביסט זוכה זיך צו מייגע זיין, און עס איז אינו דומה צו לערנען תורה מתוך יגיעה, ווי צו לערנען תורה גישט מתוך יגיעה.

אט דער הייליגער צדיק, וואס זיין נאמען איז פאראויס געגאנגען פאר אים אזוי ווי איינער פון די גאר גרויסע לייט, האט מקנא געווען א יונג קינד, וואס זיין גלענצענדן צוקונפט איז נאכנישט געווען באוואוסט. און דאס אלעס גישט ווייל ער האט זוכה געווען צו עפעס א ספעציעלע מעלה, נאר פאר דעם אליין וואס ער האט זיך אנגעשטרענגט לכבוד דעם אויבערשטן. אינעם תחום פון יגיעה התורה, האט דער גאון און צדיק געפילט אז דער יונגער קינד וואס שטייט פאר אים, האט זוכה געווען זיך אנצושטרענגען פאר השי"ת מער ווי אים.

יעדער איינער פון אונז איז זיך דאך קובע עתים לתורה, אבער צומאל מאכט אונז דער יצר פארשידענע שוועריגקייטן, און ער רעדט אונז איין צו פארפעלן דעם קביעות'דיגן שיעור, און אנשטאט דעם טון אן אנדער זאך וואס ווי עס זעט אויס קען מען עס גישט אפשטופן. מיר דארפן אבער וויסן אז דאס איז א געלעגנהייט פאר אונז צו ארויסווייזן אונזער געטריישאפט פארן קעניג פון דער וועלט, און זיך צו שטארקן אויף אלע שוועריגקייטן און יא אנקומען צום שיעור, און מקיים זיין דער מאמר חכמינו ז"ל "יפה פעם אחת בצער ממהא פעמים שלא בצער".

צווישן די קרבנות נדבה וואס ווערן געברענגט אין אונזער פרשה, איז דער קרבן מנחה, און די תורה הייבט עס אן צו ערקלערן מיט די ווערטער וְנִפְשׁ כִּי תִקְרִיב קָרְבָן מִנְחָה, און רש"י איז מפרש: וְנִפְשׁ כִּי תִקְרִיב - לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה מי ידרכו להתנדב מנחה, ענין אמר הקב"ה מעלה אני עליי כאלו הקריב נפשו.

ווייל דער קרבן העני, כאטש עס איז א מאגערער קרבן, טראצדעם איז זיין קרבן דער מערסטער חשוב, און דאס אלעס איז וויבאלד ער ברענגט עס מיט מסירות נפש. דאס ביסל וואס ער האט, האט ער דערגרייכט מיט אסאך מער פלאג ווי דער עושר וועלכער האט געברענגט א פעטן קרבן, און דאס איז וואס איז חשוב אין די אויגן פון השי"ת. (עפי"י טיב התורה - זיקרא)

טיב

הפרשה

אמונה אז אויך א 'צופאל' בהשגחה פרטית' ויקרא אל משה

די וואכעדיגע פרשה הייבט זיך אן מיט די ווערטער ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר.

אז מען איז זיך מתבונן אין דער סדר הפסוק פארשטייט מען גישט וואס עס גייט דא פאר. דער פסוק הייבט זיך אן אז הקב"ה האט גערופן צו משה, אבער ער איז גישט ממשיך צו זאגן וואס איז געווען די קריאה. אנשטאט דער אויספיר פון די קריאה הייבט ער אן א נייער דיבור און זאגט וידבר ה' אליו מאהל מועד.

דער פסוק וואלט געקענט אנהייבן גלייך מיט די דיבור, די קריאה געבט גישט צו קיין סאך.

נאך איז שווער אז די 'קריאה' איז בלשון 'נסתר', עס שטייט נאר אז עס איז געווען א קריאה, אבער עס שטייט גישט ווער איז געווען דער קורא.

עס איז זיכער דא עטליכע מהלכים על פי פשוטות, אבער איך האב אינזיגען געהאט אז עס קען זיין אז די תוה"ק איז דא מרמז אז אויך די 'מקרה' איז א 'זיקרא' א רופ פון הקב"ה, אז השי"ת רעדט צו אים אין די בחינה פון וידבר ה' אליו.

דורכאויס די לעבן פון א מענטש מאכט זיך אסאך מאל אז עס געשען זאכן צו א מענטש וועלכע מאכן די אייגנדורף ווי א טעכנישע זאך, אדער אז איין זאך ברענגט די צווייטע, אבער א איד וואס לעבט מיט הקב"ה און ווייסט אז עס איז גישט דא קיין 'מקרה' אויף די וועלט - ווייסט אז אלעס איז פון אויבן.

גישט יעדער איד איז זוכה צו לעבן מיט דעם און גישט אייביג האט מען די קלארקייט צו זען בחוש אז אלעס פירט זיך פון אויבן, אבער מען דארף עס וויסן און אנהייבן לעבן מיט דעם - ווייל דאס איז דער מציאות.

דער מענטש ווערט נתעורר צו אנערקענען אז א זאך איז 'השגחה פרטית' ווען מען רעדט פון א גרעסערע זאך, אבער ווען עס רעדט זיך פון א קלענערע זאך פארגעסט מען פון דעם, אבער עס איז א טעות - ווייל אלעס פירט זיך פון אויבן אפילו ווען מען זעט גישט און אלעס איז א מעסעדזש פון הימל.

אין מערערע ערטער ווערט די זאך באטאנט דורך חז"ל. א גוטער ביישפיל דערפאר איז די ווערטער פון חז"ל איבער די הרחוקי תשובה וואס פאלן אריין ביי א מענטש. פאר אסאך מענטשן קען זיך דוכטן אז דאס איז א צופאל, אבער חז"ל <<< | המשך אין עמוד ב' |

פען קען הערן שפועס'ן און דרשות

פון פורנו ורבו שליט"א - אין א עקסטערע נופער
אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

טיב
הודעות

ד"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

מעשיות אויף
השגחה פרטית
אשרתמן חזן ליעצור

פארשטאנן די אַסעאַניע
יארן שפּאַטער

הארט נאך די חתונה האט מיין בני בית באקומען אן אפפער פאר אן ארבעט.

די אפפער האט זיך געהערט גאנץ גוט, די סביבה איז געווען גוט, אויך די ארבעט איז געווען א גינגערע אבער די ארבעט האט אויך געהאט אין זיך עטליכע חסרונות.

אויסער'ן פאקט אז די געהאלט איז געווען רעלאטיוו א מאגערע געהאלט, איז עס אויך געווען אינדרויסן פון שטאט.

טאגטעגליך האט מיין בני בית געדארפט פארן א היבשע שטיק וועג ביז ווען זי איז אנגעקומען צו די ארבעט, און דער אפיצן אויף די וועגן האט איר שטארק פארדראסן. דורכאויס די יארן האב איך פרובירט צו טוישן די ארבעט אויף א בעסערע און א נענטערע ארבעט, אבער איך האב נישט מצליח געווען עס צו טוישן, איך בין געבליבן מיט די ערשטע ארבעט.

מיט די צייט האב איך משלים געווען מיט דעם גלייבנדיג אז דאס איז באשערט פאר מיר און אז דאס איז דער רצון ה'.

עטליכע יאר שפעטער איז מיין טאכטער אריבער א געוויסע געזונטהייט שוועריגקייט. עס האט זיך נישט גערעדט פון סכנה אבער עס איז געווען א שווערע איבערלעבעניש. נאכ'ן רעדן צו דאקטוירים האבן זיי מיר גע'עצה'ט אז זי דארף אריבערגיין אן אפעראציע. איך האב זיך אינטערעסירט איבער די אפעראציע און געוואוינט געווארן אז די סארט אפעראציע קען מען אריבערגיין נאר אין אויסלאנד.

דער אונטערנעמונג פון ארויספארן קיין אויסלאנד האט אריינגעצויגן אויף גרויסע געלטער, אבער דא איז מיר צוניץ געקומען די ארבעט.

מיט עטליכע יאר פריער האט די פירמע געאפפערט אינשורענס פאר די גאנצע משפחה אין אויסטויש פון א מינימאלע סומע. מיין פרוי האט זיך איינגעשריבן און זיך אנגעשלאסן אין איר.

יעצט איז עס צוניץ געקומען. אדאנק די אינשורענס האבן מיר זיך געשפארט די ריזיגע געלטער פון די אפעראציע.

יעצט האב איך צום ערשטן מאל געזען די יד ה' אז איך האב די ארבעט, און אז וויפיל מאל איך האב עס געוואלט טוישן איז עס נישט געגאנגען. פאר מיר האט עס געבאדערט, אבער יעצט האב איך געזען אז עס איז געווען לטובה און אז איך האב נאר פארדינט פון דעם.

מיט א דאנק צו הקב"ה פאר די גרויסע חסדים און א דאנק פאר אייך פאר'ן פארשפרייטן די מעשה.

דאָרפֿ אַרבעטן זיך דאָס בלאָס האַט: ת. ש.

זענען מגלה [אבות ג, ב] אז דאס איז א תוצאה פון דער בת קול וואס גייט יעדן ארויס פון הר חורב און רופט אויס פאר'ן מענטש 'שובו בנים שובבים'.

נאך אן ארט אין חז"ל וואו די זאך ווערט אויסגעשמועסט איז אין די גמרא אין ערכין [דף טז] וואו די גמרא רעדט איבער קלענערע עגמות נפש וואס דער מענטש גייט אריבער.

עטליכע ביישפילן געבט די גמרא אן אויף איר, די ביישפילן זענען ממש פשוט'ע זאכן וועלכע פאסירן צו דעם מענטש און מען קען עס גרינגערהייט אנהענגען אין נאטור, אבער חז"ל זענען מגלה אז דערונטער פון יעדער זאך ליגט א כוונה.

די גמרא רעדט דארט ארום איבער ווען א מענטש שטעקט אריין די האנט אין טאש ארויסצונעמען דריי מטבעות און עס איז ארויס צוויי מטבעות, אדער אז זיין קלייד האט זיך איבערגעדרייט, אז דאס אלעס איז אז דער מענטש זאל האבן עגמת נפש - ווייל יעדער איד דארף אריבערגיין יסורים, און ווי די גמרא פירט דארט אויס א תנא דבי רבי ישמעאל אז אויב עס איז אריבער אויפ'ן מענטש פערציג טעג און ער האט נישט געהאט קיין שום יסורים איז עס ווי ער האט מקבל געווען עולם הבא אויף די וועלט.

אויבנאויף ווען א מענטש זעט די אלע געשעענישן שפירט ער ביי זיך אז עס איז א צופאל - אז עס איז אזוי געשען, אבער דא קומען חז"ל און זענען מגלה די כוונה וואס ליגט דערונטער, און אז גארנישט אין די וועלט איז א מקרה.

אז א איד לעבט מיט אמונה העלפט אים די אמונה אויך אין גשמיותדיגע זאכן. א איד וואס האט אמונה איז נישט אזוי פאר'דאגה'ט. ער זארגט ווייניגער אויף דער מארגן ווייל ער ווייסט אז די וועלט פירט זיך מיט א השבון און אז אלעס איז אויסגערכענט און אז הקב"ה וועט אים נישט פארלאזן.

אזא איד איז רואיג סיי ווען עס גייט אים גינג אבער אויך ווען עס גייט אים שווערליך. ער ווייסט אז אויך אין אזא צייט איז נישט דא אזא זאך ווי א מקרה און אז זאכן זענען ארויס פון קאנטראל, נאר אויך אין אזא צייט איז אלעס מיט א השבון ווי מען האט געזען בחוש ביי קריעת ים סוף אז אויך ווען הקב"ה האט באשטרופט די מצרים איז אלעס געווען מיט א השבון, און ווי רש"י געבט צו פארשטיין אין זיין פירוש דער חילוק צווישן די צוויי לשונות איבער ווי אזוי די מצרים זענען געשטארבן אז אין איין ארט שטייט 'רדו במצולות כמו אבן, און ווייטער שטייט 'צללו כעופרת במים אדירים' אז עס איז נישט קיין סתירה אז יעדער איינער איז געווען לויט זיינע מעשים אז די רשעים זענען געשטארבן א שווערע טויט פון א קש, שוועבנדיג אהין און צוריק, און די בינונים זענען געפאלן ווי אן אבן, און די כשרים ווי בלי, ללמדך אז אויך ווען מען שטרופט איינעם איז יעדנ'ס עונש - לויט זיינע מעשים, און אז אלעס איז א מיט א גענויער השבון. איך האב אמאל מיטגעהאלטן א פאל ווען א בחור איז אריבער אסאך שוועריגקייטן אין די יונגע יארן. די שוועריגקייטן האט איבערגעלאזט אויף אים א שטארקע איינדרוק אז דער בחור איז געווען זייער צובראכן פון דעם.

דער בחור האט נישט געקענט איבערקומען די שוועריגקייטן. עס האט זיך געמאכט אז בימים ההם האט ער זיך באגעגענט מיט א איד א תלמיד חכם און ער האט מיט אים אויסגעשמועסט די שוועריגקייטן וואס ער האט. דער איד האט אים אויסגעהערט מיט גרויס אינטערעסע, און ביים ענדע אים א זאג געגעבן אז ווער ווייסט אז עס קען גאר זיין אז מען האט פון הימל געפירט ער זאל אריבערגיין אלע שוועריגקייטן ווייל מען וויל אז ווען ער וועט עלטער ווערן זאל ער עפענען א ישיבה און מזה זיין דעם כלל מיט א געשמאקע סארט ישיבה.

די יארן זענען געלאפן, און עס האט זיך געפירט אז ער האט טאקע געעפענט אזא ישיבה און נאר דאן האט ער איינגעזען אויף למפרע ווי אזוי אלעס האט זיך געפירט מיט אן אויסטערלישע השגחה פרטית אים אנצוגרייטן זעהליש פאר די מאמענטן.

דער איד האט עס געזען בחוש, אבער נישט יעדער איינער זעט עס מיט אזא קלארקייט, מען דארף אבער גלייבן אז אלעס פירט זיך מלמעלה מיט א גענויער השבון און קיין שום זאך געשעט נישט סתם אזוי, און אז מען לעבט אזוי איז מען זוכה צו לעבן מיט אמונה און מען האט א גליקליכער לעבן.

אנדערש איז דער פסוק ווי אין אנדערע ערטער, ווייל עס שטייט "אם לוא יגיד", ווייל עס שטייט מיט א ו' און אויך מיט אן א' [זע בעל הטורים] האט עס אין זיך צוויי קעגנזייטיגע מיינונגען: אם לא יגיד, אם לו יגיד.

ווערט ערקלערט אינעם ספח"ק דברי בינה אז דער פסוק קומט אונז דא לערנען דעם געוואלדיגן כח פון א איד, צו צוריקברענגען זיין חבר בתשובה שלמה. און דאס איז מרמז דער פסוק: 'וּנְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא' - אויב א איד האט געזינדיגט, רחמנא ליצלך. און זיין חבר האט זיך דערוואוסט דערפון 'וְשִׂמְעָה קוֹל אֱלֹהִים' - פון אט דעם קללה פון זינד וואס זיין חבר איז געשטרויכלט געווארן דערין, 'וְהוּא עַד אוֹרְחָה אוֹרְחָה' - און וויבאלד עס איז אזוי, ליגט אויף אים א פליכט צו העלפן זיין חבר, און אים אויפהייבן און אים צוריקברענגען בתשובה.

און דעריבער פירט אויס דער פסוק: "אם לוא יגיד" - האט מען דא א ל'א' מיט אן א'א'א' דאס הייסט אז אויב חילה וועט ער נישט דערציילן זיין חבר זיין זינד, כדי אים צו מעורר זיין צו תשובה, דעמאלטס ווערט עס אזוי ווי ל'א' יגיד, אז עס קומט צוריק צו אים אליין, און דער זינד זעלבסט איז גונג צו אים אליין. ווייל וויבאלד ער האט עס געזען און געוואוסט, איז דאך פ'ל ישאל ערבים זה זה, און ער איז מחויב צו שוינען און רחמנות האבן אויפן זינדיגן זעל, 'וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ', דאס מיינט אז ער קען און ער דארף טראגן זיין זינד און אים אויפהייבן, און אים צוריקברענגען בתשובה שלמה צו אונזער טאטע אין הימל.

- > * < -

"מנחה! מנחה!" - רופט אויס דער איד הויך אויפן קול, און אין האנט האלט ער א גרויסן שילד, ווי עס שטייט מיט גרויסע און קלארע אותיות: תפילה מנחה!

דער צייט: ארום א האלבע שעה פאר די שקיעה. דער פלאץ: א גרויסן שאסיי, נאנט צום אריינגאנג פון די שטאט אשדוד יצ"ו.

א חשוב'ע מצוה האט זיך אונזערע טייערער איד איינגעפירט, זיך ארויסצולאזן טאג-טעגליך איידער זון-אונטערגאנג צו די רושיגע שאסייען אינדרויסן פון שטאט, און ארגאניזירן א ספעציעלן 'מנין' פאר תפילה מנחה פאר די רייזנדע וועלכע זענען געבליבן 'שטעקן' אויפן שאסיי, וואס ווערט געווענליך זייער פארנומען ביים ענדע פונעם טאג, און זענען נישט גרייט צו פארציכטן [מוחה זיין] אויף תפילה בציבור.

נאנט צום אנגעפולטן צוזאמטרעף פון די שאסייען, האט מען צוגעגרייט א געצעלט וואס וועט פאסיג זיין פארן דאווענען. פונעם נאנטן שטאט אשדוד, האט מען געברענגט עטליכע טישן און בענק, און אויך סידורים פאר 'מנחה מעריב' האט ברוך השם נישט געפעלט.

אלע רייזנדע פונעם געגנט האבן שוין געוואוסט, אז ווער עס איז געבליבן שטעקן אין דרום-טייל פון ארץ הקודש אין די שעה'ן פון פארנאכטס, און האט נאכנישט געדאוונט מנחה, ווארט מען אים דארט נעבן אשדוד, אינעם ווארימען 'שול', מיט גענוג פלאץ צו לייגן דעם אויטא. פילע רייזנדע האבן דארט געדאוונט פון צייט צו צייט, און האבן באדאנקט דעם הארציגן איד פאר זיין וואונדערליכן געדאנק.

- > * < -

"מנחה! מנחה!" - האט דער טייערער איד הויך אויסגערופן.

עס איז שוין גאנץ לאנג וואס מען ווארט אין שול פאר א צענטער צום מנין, אבער אין יענעם טאג

צוריקקערן א איד בתשובה

"וּנְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא, וְשִׂמְעָה קוֹל אֱלֹהִים, וְהוּא עַד אוֹרְחָה אוֹרְחָה" א.ה.

זענען קיין סאך מתפללים נישט אנגעקומען. דארט אין געגנט וואוינען דאך נישט קיין מענטשן, און דער גאנצער מנין איז געשטעלט אויף די רייזנדע איבער די וועג, וועלכע פארן אריבער אינדערצייט פון די שקיעה. - אנדערש ווי די בתי מדרשים אין שטאט, זענען נישטא קיין מענטשן וועלכע דרייען זיך אהין און אהער, נאר א רושיגן 'אויטאסטראדא' וואו די אויטאס פארן שנעל אריבער... נאר א מענטש וועלכער האט נאכנישט געדאוונט, און איז נישט גרייט צו פארפעלן תפילה בציבור, וועט זיך דא אפשטעלן אינמיטן וועג, כדי צו דאווענען מנחה.

אינעווייניג אינעם 'בית המדרש', האבן זיך שוין פארזאמלט ניין מענטש (אריינגערעכנט דער גבאי) און האבן זיך אוועקגעזעצט רואיג און יעצט ווארט מען בלויז אויפן צענטן צום מנין, כדי מען זאל קענען אנהייבן דאווענען. אבער פונקט אין יענעם טאג איז געווען זייער שווער צוזאמנעמען צען מתפללים. הונדערטער אויטאס זענען דורכגעפליגן אין פארנט פונעם געטרייער גבאי, זעענדיג דעם שילד אין זיין האנט, הערנדיג זיין 'מנחה' אויסרוף, און ווייטער געפארן. דער באשטימטער צייט פון דאווענען מנחה איז שוין דורכגעלאפן, און די צייט פון זון-אונטערגאנג דערנענטערט זיך שוין מיט שנעלע טריט.

א טייל פונעם ציבור האט שוין אנגעהויבן אריינגיין אין א דרוק [לחץ] עטליכע פון זיי האבן שוין גערטאכט צו דאווענען ביחידות, זעענדיג אז אין א קורצע צייט ארום וועלן זיין שוין פארפאסט די שקיעה. זיי האבן זיך אויך געיאגט ווייטער צו פארן, און האבן אנגעהויבן פארלירן זייער געדולד. - אבער אונזער געטרייער גבאי איז איבערהויפט נישט באזארגט ער יאגט זיך נישט, ער קען שוין גוט די סארטן זאכן, כאטש געווענליך מאכט זיך עס נישט.

"אונזער בית המדרש איז מלומד בניסים!" - האט ער זיי בארואיגט, עס האט נאכנישט פאסירט, אפילו איין טאג, אז עס זאל דא נישט זיין קיין מנין מנחה! איבערהויפט, האט דער איד צוגעלייגט, מיט א טאן פון איינער וואס גייט דערציילן א סוד, אז מיר האבן שוין דא תשעה מתפללים, און מיר האבן דאך א 'הבטחה' פון דער הייליגער בעל שם טוב ז"ע, אז אין יעדן פלאץ וואו עס האבן זיך פארזאמלט ניין אידן צום דאווענען, זענען זיי פארזיכערט אז ענדליך וועט אנקומען דער צענטער צום מנין! און אזוי ווי דער וועלט זאגט: אז ס'איז דא ניין, איז דא צען!

פלוצלונג איז אנגעקומען אן אלטער אויטא, און האט זיך מיטאמאל אפגעשטעלט נעבן דעם בית המדרש. דער גבאי האט זיך שטארק געפריידט אז עס איז דא א צענטער און אז אין זיין זכות וועט דא זיין א גאנצער מנין! - אבער גאנץ שנעל האט זיך ארויסגעוויזן אז דער מענטש האט זיך נישט אפגעשטעלט וועגן מנחה... נאר צוליב א פראבלעם מיטן רעדל פון זיין אויטא... דער דרייווער איז שנעל ארויסגעגאנגען פון זיין אויטא, צו פאררעכטן דעם פראבלעם און מסדר זיין

דעם רעדל. אינעווייניג, איז דער חשוב'ער גבאי צוגעגאנגען צום דרייווער מיט א שמייכל, און אים געפרעגט: שלום עליכם רבי איד, האט איר שוין געדאוונט מנחה? וואס איז דאס? - האט זיך דער דרייווער געוואונדערט. ענטשולדיגט, וואס האט איר געפרעגט? מנחה, האט איר שוין געדאוונט? און וואס איז דאס מנין? אפשר קענט איר אונז, טייערער איד, משלים זיין צום מנין?

ענטשולדיגט, וואס האט איר יעצט געזאגט? וואס מיינט א מנין?

דער גבאי האט שוין געזען מיט וועמען ער האט דא אן עסק, און האט אים גלייך איבערגעגעבן א קורצן שיעור 'על רגל אחת', וואס 'מנחה' מיינט און וואס איז דער באדייט פון 'תפילה בציבור'.

אבער אין קען נישט אפילו אן איינציג ווארט פון דאווענען?! - האט זיך דער גאסט געוואונדערט, זיך שעמענדיג פון זיך אליין - וויאזוי קען איך זיך דען מצרף זיין צו אזא געהויבענעם מעמד, ווען איך פארשטיי גארנישט דערפון?

האט אים דער גבאי ערקלערט, אז פאר א צענטער צום מנין קען ער זיך בדיעבד יא מצרף זיין, אפילו אויב ער דאוונט נישט צוזאמען מיטן ציבור. - "בעטן מיר אייך, טייערער איד, זעצט איך דא אראפ און ווען דו וועסט הערן ווי דער ציבור ענטפערט 'אמן' זאלסטו מיטגעטעפערן צוזאמען מיטן ציבור, און דו דארפסט נישט וויסן יעצט מער ווי דעם, כדי זיך צו מצרף זיין צום מנין".

[די אחרונים האבן שוין מאריך געווען און דן געווען צי מען קען מצרף זיין א 'פרייער איד' צום מנין, אויב ער לייגט נישט תפילין און היט נישט שבת רח"ל, ווי עס ווערט ערקלערט אין די שאלות ותשובות ספרים זע דארט. אינעם באוואוסטן ספר "פסקי תשובות" (ח"א סימן נה אות כא) איז עס שוין צוזאמגעקליבן געווארן בטוב טעם ודעת אויך איבערדעם וואס מען פירט זיך צו מקיל זיין מיט תינוקות שנשבו, זע דארט].

דער דרייווער האט זיך געפריידט מיטן זכות וואס איז אים צוגעפאלן, ווי עס זעט אויס האט ער קיין סאך נישט באזוכט אין קיין בתי מדרשות... ער האט גלייך אפגעלאזט זיין אויטא אינמיטן עס פארדעכטן, און נאכן זיך וואשן ד' הענט איז ער אריינגעגאנגען מיט וואקלדיגע טריט אינעם בית המדרש, און זיך געזעצט אין א זייט.

ווי נאר דער גאסט האט זיך געזעצט אויף זיין ארט, איז צום בית המדרש אריינגעקומען א איד מיט איילנדע טריט, "וואו האלט מען?" - האט ער געפרעגט, ווען גרויסע טראפנס שווייסן פליסן פון זיין שטערן.

"מען הייבט יעצט אן!" האט מען אים געענטפערט. ברוך ה'! האט דער איד נישט געקענט באהאלטן זיין פרייד און איבעראשונג. איך האב זיך אזוי געאיילט, און איך האב געהאט אז איך האב שוין פארפאסט דעם מנין! דא האט זיך דער גבאי שטארק צושמייכלט צו אלע וועלכע זענען פריער געווען דערשראקן אז מען וועט נישט האבן קיין מנין: "זעט איד, ווי די הבטחה ווערט מקיים!"

וויבאלד זיי האבן שוין געהאט א גאנצער מנין, איז דער גבאי צוגעגאנגען צום גאסט וועמען ער האט אריינגערופן פון זיין אויטא, און נאכן זיך הארציג באדאנקען פארן וועלן געהעלפן דעם מנין, און אים געזאגט: קוק, יעצט האבן

מיד שוין א מנין ווי דו זעסט, איז אויב דו ווילסט קענסטו צוריקגיין צו דיין אויטא מיר וועלן זיך אבער זייער שטארק פרייען אויב דו וועסט טראצדעם בלייבן מיט אונז פארן דאווענען!

אויב בין איך שוין אריינגעקומען - האט ער געענטפערט - וועל איך שוין דא בלייבן, און איינמאל זען מיט מיינע אויגן וואס איז דאס א תפילה מנחה, וויאזוי האסטו נאר געזאגט אז איך זאל ענטפערן צוזאמען מיטן קהל? - אמן! איך אייל זיך יעצט נישט, און נאכן דאווענען וועל איך צוריקגיין.

די דאווענען האט זיך געענדיגט אין א מולדיגע שעה דער קהל האט זיך הארציג געזענגט איינער פונעם אנדערן, און יעדער איז ארויסגעגאנגען צו זיין וועג.

***

שפעט קומענדיגן נאכט, האט דער גבאי גע'חלומט' א שרעקעדיגע חלום און האט זיך אויפגעוועקט דערשטראק, געדענקענדיג אלע איינצלהייטן פונעם חלום מיטן פולסטן קלארקייט!

אין זיין חלום האט ער באגעגנט דעם גאסט וואס איז געקומען אין זיין 'בית המדרש' און האט זיך אנגעשלאסן צום מנין מנחה. וויסן זאלסטו, זאגט דער דרייווער צום גבאי, אז עס איז כמעט נישט מעגליך אראפצוקומען אויף דער וועלט נאכדעם וואס די נשמה איז ארויפגעגאנגען און אויבן, אבער אין דיין זכות האב איך באקומען א ספעציעלן ערליבעניש יעצט אראפצוקומען צו דיר, אין זכות פון דעם מנחה דאווענען וואס דו האסט מיר מזכה געווען זיך צו באטייליגן אין איד! - וויל איך דיר בעטן, אויב דו קענסט מיר טון א גרויסע טובה אז דו זאלסט אריינגיין אין מיין הויז אין די און די שטעטל, נישט ווייט פון די שטאט אשדוד, און דו זאלסט בעטן פון מיינע קינדער אז זיי זאלן זאגן 'קדיש' לעילוי נשמתו. - איך בעט דיר, אז דו זאלסט זיי זאגן אז דער קדיש פעלט מיר שטארק אויס אינעם עולם העליון, און וועט אסאך משפיע זיין פארן תיקון פון מיינ נשמה!!!

דער חשובער גבאי האט זיך עטליכע מאל איבערגע'חזר'ט צו זיך אליין דעם חלום נישט פארשטייענדיג וואס עס טוט זיך דא. ער האט דאך קיינמאל פריער נישט געקענט דעם איד, ביז זיי האבן זיך באגעגנט צו מנחה, און נאר יעצט האט ער זיך באטייליגט ביי מנחה אינעם שול, און דא פארציילט ער אים אז ער קומט אראפ צו אים פונעם עולם העליון?

ווער איז דער מענטש? וויאזוי הייסט ער? ווער זענען זיינע קינדער? בלויז איין סימן האט דער חלום געלאזט אין זיין האנט - דער נאמען פונעם שטעטל וואו דער דרייווער האט געוואוינט.

דער גבאי האט זיך נישט געפילט, און האט גלייך אנגעהויבן נאכצופארשן, ביז ער האט זיך דערוואוסט אז א איד פון יענעם שטעטל איז נעכטן אוונט געהרגעט געווארן אין א שווערן עקסידענט רח"ל. זעענדיג אז די אנדערע איינצלהייטן שטימען אויך, האט ער געזען קלאר אז דאס איז דער זעלבער דרייווער וועלכער איז אנגעקומען פארנאכטס נעבן די שטאט אשדוד ת"ו צו זייער בית המדרש, און איז ממש א קודצער צייט דערנאך געהרגעט געווארן אין א שרעקליכן עקסידענט ל"ע. יעצט אז ער האט שוין געוואוסט אז דער ערשטער טייל פונעם חלום איז ריכטיג אז דער דרייווער געפינט זיך שוין אויבן, איז נישט געבליבן פארן גבאי קיין שום צווייפל אז ער דארף יעצט מקיים זיין די חשוב'ע בקשה פונעם נפטר, אינעם צווייטן טייל פונעם חלום.

ער האט אויסגעפינען דעם פונקטליכן אדרעס פון די משפחה און האט זיך גלייך

ארויסגעלאזט אהין, צו מקיים זיין די מצוה פון נחום אבלים. אנקומענדיג צום הויז, האט ער געטראפן די משפחה ווי זיי זענען שטארק פארקלעמט און פארווייטאגט פונעם שרעקליכן טראגעדיע וואס איז זיי באפאלן, זיי זענען געווען זייער צוטראגן און האבן נישט אויפגעהערט צו וויינען. קיין סאך באזוכער זענען נישט געקומען זיי טרייסטן אינעם קליינעם שטעטל, און דער גבאי האט געקענט דואיג זיצן מיט זיי און זיי שטארקן.

נאכדעם וואס לויט זיין פארלאנג האבן זיי אים געוויזן עטליכע בילדער פון זייער טאטע און פונעם אויטא, האט דער גבאי אנגעהויבן צו דערציילן דעם וואונדערליכן ערציילונג פונעם ערשטן און לעצטן דאווענען פון זייער טאטע, אין די לעצטע מינוטן פון זיין לעבן. דערנאך האט ער אויך דערציילט פאר זיי דעם וואונדערליכן חלום וואס ער האט געהאט, און דערביי האט ער נאכגעזאגט פון אסאך הייליגע ספרים איבער די געוואלדיגע חשיבות פון זאגן קדיש נאך א נפטר.

צו זיין וואונדער, האבן די קינדער גאר ערנסט אנגענומען דעם חלום און האבן צוגעזאגט אז זיי וועלן זאגן דעם קדיש דורכאויס דעם יאר. זיי האבן אים געבעטן אז ער זאל זיי ווייזן אינעם סידור וואו מען טרעפט דעם קדיש, און זיי אויסלערנען וויאזוי מען זאגט עס, וואו קהל ענטפערט אמן, און אזוי ווייטער.

טעג און וואכן און אויך חדשים זענען שנעל דורכגעלאפן, און די מעשה איז כמעט פארגעסן געווארן פונעם הארץ פון אונזער גבאי. אבער אין א יאר ארום איז דער דרייווער פלוצלונג געקומען נאכאמאל אין חלום צו אים און אים געזאגט אז כאטש עס איז זייער שווער אראפצונידערן פון די עולמות העליונים האט ער אבער באקומען א ספעציעלן 'זכות' דערצו דורכן כח פונעם 'קדיש' זאגן, וואס

זיינע קינדער האבן געזאגט נאך אים דורכן יאר! - אבער 'המתחיל במצוה אומרים לו גמור' (תנחומא עקב 1) און וויבאלד דו האסט זוכה געווען אנצוהייבן מיט דעם געוואלדיגן זכות סיי מיטן מנחה דאווענען וואס דו האסט מיר געברענגט אין שול אין די לעצטע מינוטן פון לעבן, און סיי מיט די 'קדיש' זאגן דורכן יאר. בעט איך דיר יעצט אז דו זאלסט משלים זיין די מצוה, און פראבירן צו צוריקברענגען מיינע טייערע קינדער בתשובה שלימה, און זיי אויסלערנען די וועגן פון די הייליגע תורה אזוי ווי עס דארף צו זיין. ווייל פון זייער זייט האבן זיי חלילה נישט פיינט די תורה נאר זיי זענען נישט ערצויגן געווארן דערצו פון יונגווייז אן, און איך האף אז דער אויבערשטער וועט זיין מיט דיר און דו וועסט מצליח זיין אין דיין אונטערנעמונג.

ווען דער איד האט זיך אויפגעכאפט פון שלאף און געמאכט דעם חשבון פון די טעג ווי פארוואונדערט איז ער געווארן אנטפלעקנדיג אז פונקט היינט פאלט אויס דעם ערשטן יארצייט פון די פטירה פון יענעם דרייווער. דער גבאי האט זיך גלייך אויפצומארגנס נאכמאל ארויסגעלאזט צו יענעם שטעטל, און געפינען האט ער די בני המשפחה ווי זיי האבן זיך צוזאמגענומען לכבוד דעם יארצייט. ווען זיי האבן אים געזען, האבן זיי אים אויפגענומען מיט גרויס כבוד. אינמיטן די סעודה האט דער איד דערציילט פאר די בני המשפחה איבערן נייעם חלום וואס ער האט געהאט, און איבער דעם ספעציעלן בקשה פון זייער זעליגער פאטער. צו זיין גרויס איבערדאשונג, האבן זיי עס אויך יעצט אנגענומען מיטן פולסטן ערנסטקייט, און האבן גענומען פרעגן און פארשן וויאזוי מען טוט תשובה. דער איד האט געענטפערט אלע זייערע פראגן איינס ביי איינס, און האט אויך באשטימט מיט זיי א ווענטליכן שיעור, און אזוי איז די גאנצע משפחה פארוואנדלט געווארן אין פולשטענדיגע בעלי תשובה, יראים ושלמים להפארת בית ישראל.

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

לפון אחך
והספר אצלך
לכל עשות ראי משוח

מוקד הזמנות ספרים
של הנה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
קו ההזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

